

5. september 2025

UKA 2025/131

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquaqat aallaavigalugu siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Imminut toquttarnermut peqqutaasinnaasut suunersut, inuiaqatigiinnilu akisussaaffik qanoq inissisimansoq pillugu Inatsisartunut apeqquaqat aallaavigalugu oqallisissiatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Tamaavitta nalunngisaqarpugut, ikinnguteqarpugut, ilaqutaqarpugut imminut toqunnerisigut annaasimasatsinnik. Tamattalu eqqarsartarunarpugut ila qanoruna iliorsimasinnaagaluartunga pinngitsoortikkumallugu. Eqqoriakannersinnaavarpullu massakkumut pisortaniit iliuuserisarsimasagut suugaluarpata iluaqutaavallaarsimanngitsut. Allatut iliuuseqavissortariaqalerpugut - qanormi taava?

Aapparisamiit qimataaneq, pinngitsaalineqarsimaneq, angerlarsimaffimmi toqqissisimananngitsumi peroriartorsimaneq, imigassaq aanngajaarniutillu aqussinnaajunnaarsimani, aningaasatigut ajalusoorneq, kanngusunneq il.il. sorpassuit eqqaaneqarsinnaapput inuup atugarisai.

Taava uagut politikkerit pisortaniit qanoq tapersersuisinnaanerluta, qanorlu ikiusinnaanerluta suliassarisarparput, aamma taanna ingerlatiinnassavarput pitsanngorsarlugulu.

Aap suut tamaasa pisortanut akisussaaffinngortissinnaanngilagut. Inuimmi qanoq eqqarsassanersut, qanorlu perorsaassanersut, qanoq naleqartitaqassanersut, qanoq imminut isigissanersut, inuunermut qanoq isiginnittariaaseqassanersut, qanorlu naatsorsuuteqassanersut politikikkut aqunniartussaanngilagut. Taakkumi inuup nammeneq kiffaanngissuseqarluni aqutassarivai.

Taamaamat apeqqutit nutaat qaqilertortariaqarpugut. Nunasiaataasimaneq pereerpoq aamma oqaluttuarisaanitsinniittuassaaq, inooriaaseq allanngorujussuarsimasoq utertikkuminaappoq. Anniaatigisagut qanoq ilinniarfigalugillu qaangerniarnissaat ilikkagassarilernikuuarpugut. Unittoorfigissanngilagummi pisuutitsinnarlutalu. Nikeriassaguttami allarluinnarmik ujartuisariaqarpugut.

Oqartoqassajunnarsivorlu Danmarkimiit avissaaqqaartariaqartugut ingerlariaqqissagutta, oqartoqassajunnarsivorlu Nunarput naalagaaffinngorpat aatsaat kinaassuseqalissasugut, aatsallu kinaassuseqalerutta immitsinnut tatiginerullutalu nukittunerussasugut. Siullertut - tamavitta inuttut

kinaassuseqareerpugut. Aamma kinaassuseqartutut misigissagutta pappiliaq, immaqaluunniit nuna tullakkatta inissisimaffia, qanoq isigineqarnerput, naqisimaneqartutut misigineq, allat isumaat apeqqutaasussaannngillat nammineq qanoq misiginitsinnut. Aap ilaana, nunarput naalagaaffinngorpat innuttaassuseqarneq pappiliatigut piumaarparput. Tamannali utaqqissanngilluinnarparput inoqatitta amerlasoorujussuit imminnut toquttarnerinik unitsitsiniaalluta sulinitinni.

Nammineq oqallissarisutut qaqikkusutakka pingasuupput. Siullertut, suna ilisimatuussutsikkut sulit misissorneqarsimanngila? Issittumi kaperlak, qaammariartorneq taarsiartornerlu inummut qanoq sunniuteqarpat? Nerisagut akuilu sunniuteqarpat? Naggueqatigiit inuit sakkortunerusunik misigissuseqarsimanerpugut? Isumakkut nanertisimaneq (depression) qanoq atugaatigiva? ADHD nunatsinni qanoq atugaatigiva? Suminngaanniit aallaaveqarsinnaappat? Taamaammat Atassummiit siunnersuutigiumavarput massakkumut ilisimatuussutsikkut paasisimasat katersorneqarnissaat, allallu patsisaasinnaasut, soorlu qulaani taakkartorneqartut ilanngullugit misissorneqarnissaat anguniarlugu.

Aappaattullu eqqaarusutara tassaavoq inuiaqatigiittut inunnik isiginnittariaaserput. Inoqatigut qanoq isigaagut? Aamma qanoq pissuseqarfigivagut? Inuiattut inussiarnersutut immitsinnut isigivugut? Oqallifinni qanoq nipilimmik pivugut? Attaveqatigiittarfinni inoqatigut qanoq pivagut? Inoqatitsinnut nikassaanerpassuit, politikkerinut akerartuinerit, ammip qalipaataanik immikkoortitsinerit nikaginninnerillu, inuiattut kamassarujussuaq ersertarpoq. Ilami ilikkartariaqaliliivipparput sukataaruteqarneq akerartuinerlu immikkoormata. Ilaatigummi fb ammaannarlugu uummalliornartaqaaq inuit qanoq imminnut pinerat takuinnarlugu. Inuttut immitsinnut inussiarnernerusumik pisalerutta, inoqatitsinnullu ataqqinninnerulerlutaalutaluk nikassaaqjunnaarutta, immiinnut toquttarnerit ikilisinnaassappat? Inoqatitsinnut qanoq pissuseqassanerluta inuttut tamatta - tamavitta taanna immikkut akisussaaffigaarput!

Pingajuattut pingaarnertullu qaqikkusutara tassaavoq akisussaaffik. Nunatsinni politikikkut paasinnittariaaserput allanngortittariaqalersimanerparput? Sooruna inuit iliuusissaaleqisutut misigisut? Sooruna kamassaq sulit alliartuinnartoq? Kamassaaqisooqarpa? Parteeqarpa kalaaleqatiminnik kinaassuseqannginneraasunik? Uteqattaarneqangaarmallu upperineqaleriartortumik? Inuk kinaassuseqanngitsutut misigisoq immiinnut toqunnissaminut qaninnerua? Naluarpugut. Misissorneqarnikuunngimmat eqqoriaaginnarsinnaavugut. Qularnatali oqassaagut - tamatta tamavitta immikkut kinaassuseqarpugut.

Atassummiillu isumaqarpugut akisussaaffik annerpaaq innuttaasuniittariaqartoq. Politikkerimmi akisussaaffik annertuallaartoq tigummippassuk inuit iliuusissaaleqisutut misigilissapput. Neriorsuuterparujussuillu piviusunngunngitsoortarlutik, pakatsinerpassuarnik kinguneqartartunik, kamassaqaleriartornerlu annertusilluni. Taamaammat Atassummiit pingaartipparput, misissuinerit aallartinneqassasut, misissorneqarsimanngitsut ujartorlugit, apeqqutigineqarsimanngitsut nassaaralugit. Kiisalu inuttut tamavitta inoqatitsinnut pissuserput eqqarsaatigeqqittariaqalivissorparput. Minnerunngitsumillu akisussaaffik annerpaaq innuttaasuniittoq ersarissartariaqarpugut, uangami illillu

tassaavugut utaqqiinnarsinnaasut, immaqaluunniit iliuuseqarsinnaasut. Ilaseraassi. Inoqatigut
inuppalaartumik pisartigik.